

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI PLANOWANIA PRZY RADZIE MINISTRÓW

z dnia 23 kwietnia 1965 r.

w sprawie wzmocnienia organizacji i rozszerzenia zakresu prac w dziedzinie programowania inwestycji jednostek gospodarki uspołecznionej.

W celu dostosowania organizacji i zakresu prac w dziedzinie programowania inwestycji do aktualnych zasad realizacji inwestycji oraz pogłębienia analiz ekonomicznej efektywności inwestycji, na podstawie art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. o zmianach w organizacji i zakresie działania naczelných organów administracji państwowej w dzied-

dzinie budownictwa i planowania przestrzennego (Dz. U. Nr 8, poz. 49) oraz § 2 pkt 1 lit. b) uchwały nr 48 Rady Ministrów z dnia 10 marca 1965 r. w sprawie środków dla zwiększenia realności oraz stabilizacji kosztów inwestycji, zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) i prezydya wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) wzmocnią i rozszerzą zakres działania komórek programowania inwestycji w podległych i nadzorowanych jednostkach organizacyjnych.

2. Kierownicy zainteresowanych jednostek organizacyjnych podejmą niezbędne działania, zapewniające właściwą pod względem kwalifikacji zawodowych obsadę etatową komórek programowania inwestycji.

§ 2. Prz., określaniu form organizacyjnych i zadań komórek programowania inwestycji w podległych jednostkach organizacyjnych ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) oraz prezydya wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) powinni zwrócić szczególną uwagę na wzmocnienie komórek programowania inwestycji w zjednoczeniach (jednostkach równorzędnych) ze względu na koncentrację w tych jednostkach organizacyjnych podstawowej działalności w dziedzinie programowania inwestycji.

§ 3. 1. W zjednoczeniach przemysłowych funkcje programowania inwestycji, w zależności od istniejącej struktury organizacyjnej, powinny być wykonywane przez służbę inwestycyjną zjednoczenia, w ramach której należy wydzielić komórkę organizacyjną do spraw programowania inwestycji, bądź przez wydzieloną komórkę organizacyjną wchodzącą w skład służby ekonomicznej i podporządkowaną zastępcy dyrektora zjednoczenia do spraw ekonomicznych (naczelnemu ekonomście).

2. W zjednoczeniach (jednostkach równorzędnych) nadzorujących działalność przedsiębiorstw usługowych oraz innych jednostek nieprzemysłowych funkcje programowania inwestycji, zależnie od rozmiarów i charakteru działalności inwestycyjnej danych jednostek, mogą być wykonywane przez komórkę inwestycyjną lub w uzasadnionych wypadkach przez właściwą do spraw planowania i programowania rozwoju danej gałęzi gospodarczej komórkę organizacyjną (dział planowania itp.).

3. Niezależnie od usytuowania organizacyjnego komórek programowania inwestycji w zjednoczeniach należy zapewnić ściśle powiązanie i współpracę tych komórek ze służbami ekonomicznymi i technicznymi, w szczególności w zakresie opracowywania założeń generalnych oraz programów rekonstrukcji organizacyjno-technicznej.

4. Funkcje związane z nadzorowaniem i koordynacją prac w dziedzinie programowania inwestycji jednostek planu terenowego, łącznie z opiniowaniem generalnych założeń inwestycji, wykonują komórki organizacyjne właściwe do spraw programowania inwestycji, podporządkowane przewodniczącym wojewódzkich (miejskich w miastach wyłączonych z województw) komisji planowania gospodarczego.

§ 4. 1. W ramach wielkich przedsiębiorstw przemysłowych mogą być utworzone, jeżeli uzasadnia to rodzaj i rozmiary działalności inwestycyjnej, komórki organizacyjne do spraw programowania inwestycji, odpowiednio do zasad określonych w § 3.

2. W mniejszych przedsiębiorstwach przemysłowych i w pozostałych jednostkach inwestorskich, w których nie zachodzi potrzeba utworzenia wydzielonej komórki organizacyjnej do spraw programowania inwestycji, działalność w tej dziedzinie wykonują komórki inwestycyjne bądź inne właściwe komórki organizacyjne danej jednostki.

§ 5. Formy organizacji komórek programowania inwestycji w ministerstwach (urzędach centralnych) ustalają właściwi ministrowie, mając na uwadze zapewnienie właściwej koordynacji całokształtu prac danego resortu w dziedzinie programowania inwestycji oraz nadzoru nad tymi pracami.

§ 6. Bez względu na przyjęte formy organizacyjne i podporządkowanie administracyjne komórek programowania inwestycji na poszczególnych szczeblach zarządzania gospodarką narodową, w komórkach tych powinien być skoncentrowany całokształt zadań związanych z programowaniem inwestycji.

§ 7. 1. Zakres działania komórek programowania inwestycji w zjednoczeniach (jednostkach równorzędnych) obejmuje następujące podstawowe zadania:

- 1) inicjowanie, organizowanie i prowadzenie prac w zakresie założeń generalnych inwestycji oraz założeń konkretnych inwestycji,
- 2) inicjowanie, organizowanie i prowadzenie prac analitycznych w zakresie efektywności ekonomicznej inwestycji w fazie programowania, projektowania, planowania i realizacji inwestycji, oceny osiągniętych efektów rzeczywistych inwestycji oraz badań w zakresie dochodzenia do projektowanej zdolności produkcyjnej.

2. W celu zapewnienia prawidłowych kierunków i rozmiarów inwestowania oraz efektywności ekonomicznej inwestycji komórki programowania inwestycji zjednoczeń (jednostek równorzędnych) powinny gromadzić, analizować i opiniować wszelkie dane syntetyczne i analityczne, stanowiące materiały wyjściowe do programowania i planowania inwestycji, a w szczególności:

- 1) dane i materiały analityczne, obrazujące stan posiadanych środków trwałych oraz ich charakterystykę techniczno-ekonomiczną ze szczególnym uwzględnieniem środków produkcyjnych pod względem ich ilości, wartości, struktury, stopnia zużycia oraz stopnia wykorzystania w skali zjednoczenia istniejącej bazy materialno-technicznej,
- 2) wskaźniki nakładów inwestycyjnych przypadających na jednostkę zdolności produkcyjnej (usługowej),
- 3) wskaźniki ekonomicznej efektywności inwestycji,
- 4) wskaźniki techniczno-ekonomiczne, charakteryzujące działalność eksploatacyjną programowanych i realizowanych inwestycji,
- 5) normatywy cykli budowy obiektów i urządzeń, wchodzących w zakres inwestycji danego zjednoczenia, i rzeczywiste okresy budowy,
- 6) normatywy czasowe oddawania maszyn i urządzeń do montażu i eksploatacji,
- 7) dane charakteryzujące postępowe procesy technologiczne, budowlane itp.,
- 8) inne opracowania i dokumenty, niezbędne do ekonomicznego racjonalnego programowania, planowania i organizowania procesów inwestycyjnych (m. in. wskaźniki kapitałochłonności miejsca pracy, opracowania charakteryzujące aktualny i perspektywiczny rozwój danej gałęzi gospodarczej w przekroju regionalnym, opracowania z zakresu charakterystyki ekonomicznej danej produkcji na tle odpowiednich zamienników, potrzeb handlu zagranicznego, oszczędności danego produktu itp.).

Powyższe materiały powinny być gromadzone, opracowywane i wzajemnie wykorzystywane w ramach wewnętrznego podziału tematycznego przez komórki programowania inwestycji oraz zespoły ekspertów do spraw oceny projektów inwestycyjnych zjednoczeń (jednostek równorzędnych).

3. Materiały i dane analityczne do celów programowania inwestycji, opracowywane przez podległe jednostki or-

organizacyjne, przez inne komórki organizacyjne danego zjednoczenia, przez współpracujące biura projektowe i instytuty naukowo-badawcze, powinny być weryfikowane przez komórki programowania inwestycji z punktu widzenia prawidłowości ich opracowania. Część tych materiałów jest przekazywana organom zwierzchnim, stosownie do obowiązujących w tym zakresie przepisów bądź potrzeb zainteresowanych jednostek.

§ 8. 1. Komórki programowania inwestycji zjednoczeń (jednostek równorzędnych) inicjują, koordynują i analizują prace programowe w zakresie inwestycji podległych i nadzorowanych jednostek organizacyjnych oraz organizują w trybie obowiązujących przepisów opracowanie oraz aktualizację założeń generalnych inwestycji, analizują i weryfikują te opracowania oraz przedstawiają je do zatwierdzenia właściwym organom.

2. W zakresie opracowania, analizy i weryfikacji oraz aktualizacji generalnych założeń inwestycji komórki programowania inwestycji zjednoczeń (jednostek równorzędnych) powinny zwracać szczególną uwagę na przestrzeganie zasady pełnego powiązania założeń z programem organizacyjno-technicznej rekonstrukcji branż (gałęzi gospodarki narodowej) oraz maksymalnej efektywności ekonomicznej inwestycji, a przede wszystkim:

- 1) prawidłowej hierarchizacji ekonomicznej inwestycji na tle ich charakterystyki ekonomicznej, programu rozwoju branży (gałęzi gospodarki narodowej) oraz w powiązaniu z potrzebami innych gałęzi gospodarki narodowej i poszczególnych regionów,
- 2) właściwych kierunków, rozmiarów, zakresu i struktury niezbędnych inwestycji z podziałem na poszczególne okresy realizacji oraz z uwzględnieniem przedsięwzięć inwestycyjnych kontynuowanych i inwestycji nowych.

3. Prace programowe w dziedzinie inwestycji powinny mieć charakter ciągły; dlatego komórki programowania inwestycji powinny zapewnić bieżącą weryfikację i aktualizację założeń generalnych inwestycji w związku z kolejnym uściśleniem programów rozwoju i rekonstrukcji danej gałęzi gospodarczej, zmianami norm i wskaźników dla celów programowania, zmianami organizacyjno-technicznymi itp.

§ 9. 1. W celu wszechstronnej analizy ekonomicznej generalnych założeń inwestycji przed przedstawieniem ich do zatwierdzenia bądź w trakcie aktualizacji założeń generalnych komórki programowania inwestycji zjednoczeń (jednostek równorzędnych) przy ścisłej współpracy z komórkami planowania, eksploatacji i służby ekonomicznej obowiązujące są do:

- 1) analizowania i ewentualnie opracowywania wskaźników z zakresu posiadanych mocy produkcyjnych oraz stopnia ich wykorzystania,
- 2) analizowania i inicjowania w ramach programów rekonstrukcji branż opracowań metodycznych w zakresie optymalizacji i efektywności działalności inwestycyjnej oraz opracowań niezbędnych do określenia wzrostu i zmian struktury zdolności produkcyjnych danej gałęzi gospodarczej w powiązaniu z ustaleniem przyszłych potrzeb produkcyjnych i usługowych,
- 3) analizowania i uwzględniania wniosków służb planistyczno-produkcyjnych w sprawie możliwości wzrostu zdolności produkcyjnych w drodze przedsięwzięć pozainwestycyjnych, na podstawie opracowanych wskaźników i materiałów otrzymywanych od jednostek planistycznych, w szczególności w zakresie zmian struktury produkcyjnej, możliwości wprowadzenia wielozmianowości, jak również stosowania zamienników itp., w celu racjonalnego wykorzystania istniejących środków produkcji,

4) organizowania i koordynowania prac analitycznych, umożliwiających — w drodze konfrontacji potrzeb w dziedzinie wzrostu zdolności produkcyjnych z odpowiadającym im w czasie przewidywanym poziomem faktycznym zdolności produkcyjnych — ustalenie rozmiarów, zakresu i ogólnej struktury niezbędnych przedsięwzięć inwestycyjnych.

2. W celu sprawnej realizacji zadań określonych w ust. 1 zainteresowane komórki organizacyjne zjednoczeń (jednostek równorzędnych) oraz podległe zjednoczeniom jednostki organizacyjne powinny opracowywać i przekazywać we właściwych terminach komórce programowania inwestycji wszelkie dokumenty i materiały analityczne, niezbędne do opracowania i aktualizacji założeń generalnych inwestycji. W szczególności materiały te powinny obejmować:

- 1) opracowania uzasadniające planowany na przyszłe okresy poziom produkcji oraz kierunki rozwoju poszczególnych rodzajów produkcji,
- 2) analizy charakteryzujące stopień projektowanego wykorzystania istniejących rezerw mocy produkcyjnych oraz możliwości podjęcia ekonomicznie uzasadnionych przedsięwzięć pozainwestycyjnych, zapewniających uruchomienie tych rezerw (np. w drodze zmiany makrostruktury branży, techniczno-organizacyjnej rekonstrukcji branży, uruchomienia rezerw oszczędności w drodze zastąpienia surowców i materiałów do produkcji surowcami tańszymi itp.),
- 3) szczegółowo uzasadnione koncepcje i wnioski co do podjęcia celowych ekonomicznie przedsięwzięć inwestycyjnych, umożliwiających lepsze wykorzystanie posiadanych środków produkcji, np. w drodze wymiany zużytych ekonomicznie produkcyjnych środków trwałych itp.,
- 4) materiały analityczne uzasadniające przyjęte na przyszłe okresy optymalne wielkości zakładów produkcyjnych i przedsiębiorstw branży.

§ 10. W uzasadnionych wypadkach zainteresowane zjednoczenia (jednostki równorzędne) mogą w trybie obowiązujących przepisów powierzać wykonanie niektórych prac z zakresu generalnych założeń inwestycji oraz założenia konkretnych inwestycji właściwym jednostkom organizacyjnym tj. biurom projektów, instytutom naukowo-badawczym, biurom konstrukcyjno-technologicznym itp.

§ 11. 1. W zakresie analiz ekonomicznych, opracowanych w planach pięcioletnich i dwuletnich, komórki programowania inwestycji w zjednoczeniach powinny prowadzić — na podstawie założeń generalnych inwestycji — odpowiednie prace analityczne. Szczególnym zadaniem na etapach planowania i realizacji inwestycji powinno być rozwijanie analiz efektywności ekonomicznej inwestycji, z uwzględnieniem m. in. zagadnień:

- 1) opracowań metodycznych umożliwiających stwierdzenie celowości i niezbędności planowanych inwestycji w drodze weryfikacji aktualnego bilansu zdolności produkcyjnych (usługowych) w konfrontacji z założonymi w odpowiednich planach rozmiarami produkcji, stopnia wykorzystania mocy produkcyjnych, uruchomienia wszystkich pozainwestycyjnych środków zwiększenia produkcji (usług) oraz prawidłowości i terminowości osiągania projektowanych zdolności produkcyjnych,
- 2) weryfikacji dokonanych analiz efektywności planowanych inwestycji, łącznie z analizą zgodności planowanych nakładów z zatwierdzonymi wskaźnikami oraz odchylen faktycznych okresów od normatywów cykli budowy,
- 3) krytycznej oceny planów inwestycyjnych m. in. pod względem zapewnienia dla planowanego w wyniku in-

westyacji uruchomienia produkcji niezbędnego zaplecza surowcowego, kad. produkcyjnych oraz zagadnienia terminow oddawania do eksploatacji nowych zdolności produkcyjnych z zakładami kooperującymi, właściwego skoordynowania w czasie realizacji inwestycji z inwestycjami współzależnymi i towarzyszącymi itp.

2. Komórki programowania inwestycji zjednoczeń (jednostek równorzędnych) powinny podejmować badania i prowadzić prace zmierzające do zwiększenia efektywności inwestycji oraz obniżki kosztów inwestycji, m. in. w drodze inicjowania nowych typowych rozwiązań projektowych, stosowania zunifikowanych elementów budowlanych i instalacyjnych itp.

3. Komórki programowania inwestycji zjednoczeń (jednostek równorzędnych) powinny również analizować prace podległych i nadzorowanych jednostek organizacyjnych w zakresie rozliczania zakończonych i przekazanych do eksploatacji inwestycji, a w szczególności opracowania rozliczeniowe:

- 1) z wykonania zadań inwestycyjnych i oddawania do użytku zdolności produkcyjnych lub usługowych bądź innych efektów,
- 2) z zagospodarowania oddanych do użytku zadań inwestycyjnych i osiągania planowanych efektów gospodarczych.

§ 12. 1. Komórki programowania inwestycji zjednoczeń organizują w zakresie swego działania współpracę z:

- 1) wojewódzkimi komisjami planowania gospodarczego oraz innymi jednostkami koordynacji regionalnej,
- 2) zjednoczeniami i przedsiębiorstwami kooperującymi w zakresie produkcji (usług) danej branży,
- 3) właściwymi centralami handlu zagranicznego współpracującymi z danym zjednoczeniem w zakresie dostaw maszyn i urządzeń z importu.

2. Współpraca z właściwymi wojewódzkimi komisjami planowania gospodarczego powinna polegać na bieżącym konsultowaniu i uzgadnianiu programów inwestycyjnych danego zjednoczenia z punktu widzenia potrzeb i zadań kompleksowego programu rozwoju danego regionu (województwa) w ramach terenowej koordynacji inwestycji.

3. Współpraca z innymi zjednoczeniami i przedsiębiorstwami danej branży oraz branż pokrewnych powinna polegać na wzajemnym konsultowaniu i uzgadnianiu programów inwestycyjnych z punktu widzenia wspólnych potrzeb kontrahentów oraz na podejmowaniu w uzasadnionych gospodarczo wypadkach wspólnych kompleksowych przedsięwzięć inwestycyjnych.

4. W zjednoczeniach wiodących w ramach porozumień branżowych działalność w zakresie programowania inwestycji powinna objąć całokształt zagadnień inwestycyjnych wszystkich jednostek organizacyjnych uczestniczących w danym porozumieniu branżowym.

5. Komórki programowania inwestycji zjednoczeń prowadzą całokształt prac danego zjednoczenia w zakresie programowania inwestycji dla potrzeb Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej bądź współpracują w tej dziedzinie z właściwą komórką organizacyjną zjednoczenia.

§ 13. 1. Do zakresu prac w dziedzinie programowania inwestycji w przedsiębiorstwach należą następujące podstawowe zadania:

- 1) ustalenie stanu posiadanych mocy produkcyjnych, stopnia ich aktualnego wykorzystania oraz możliwości wzrostu w drodze przedsięwzięć pozainwestycyjnych,
- 2) określenie potrzeb w dziedzinie inwestycji modernizacyjnych i odtworzeniowych w nawiązaniu do planów wzrostu mocy produkcyjnych przedsiębiorstwa,
- 3) gromadzenie i opracowywanie innych dokumentów i analiz z zakresu działalności przedsiębiorstw dla potrzeb programowania inwestycji zjednoczenia, niezbędnych do ustalenia właściwych generalnych założeń inwestycji.

2. Zainteresowane przedsiębiorstwa powinny utrzymywać w miarę potrzeby operatywne kontakty z organami branżowej i terenowej koordynacji inwestycji w zakresie zagadnień programowania inwestycji.

§ 14. Do zakresu działania ministerstw (urzędów centralnych) w dziedzinie programowania inwestycji należą następujące podstawowe zadania:

- 1) organizowanie współpracy międzyresortowej i międzybranżowej w zakresie programowania inwestycji oraz koordynacja zabiegających się w tej dziedzinie prac poszczególnych gałęzi gospodarki narodowej,
- 2) inicjowanie, analizowanie i nadzorowanie prac zjednoczeń w dziedzinie programowania inwestycji oraz, zgodnie z obowiązującymi przepisami, opiniowanie lub zatwierdzanie generalnych założeń inwestycji,
- 3) koordynacja prac podległych i nadzorowanych przez dane ministerstwo jednostek w dziedzinie programowania inwestycji, łącznie z pracami metodologicznymi, a także organizowanie wymiany doświadczeń między zjednoczeniami w tej dziedzinie,
- 4) inicjowanie, organizowanie i prowadzenie w uzasadnionych wypadkach, na podstawie odpowiednich porozumień, prac w dziedzinie programowania inwestycji o zasięgu międzyresortowym,
- 5) współpraca z organami terenowej koordynacji inwestycji w zakresie inwestycji programowanych i realizowanych przez jednostki organizacyjne resortu.

§ 15. Zaleca się centralnym związkom spółdzielczym dostosowanie w niezbędnym zakresie form organizacyjnych i zadań komórek programowania inwestycji spółdzielczości do zasad ustalonych niniejszym zarządzeniem.

§ 16. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów:
S. Jędrzychowski